

Motion till Marks kommunfullmäktige

Skydda äldre och personer med funktionsnedsättning mot farlig värme

Värmeböljor blir allt vanligare och kan innebära allvarliga hälsorisker, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättning. För den som bor på ett äldreboende, i en gruppboestad eller i en serviceboestad är det inte alltid möjligt att själv söka sig till en svalare plats eller vidta de åtgärder som krävs när temperaturen stiger.

Folkhälsomyndigheten konstaterar att värmens negativa hälsoeffekter är väl dokumenterade. De kan sträcka sig från trötthet, uttorkning och försämrat allmänntillstånd till värmeslag och dödsfall. När kroppen försöker hantera värmen ökar blodcirkulationen och svettningen. Det medför en större belastning på hjärtat samt förlust av vätska och salter. Effekterna kan uppkomma snabbt, ibland redan samma dag eller inom ett till två dygn efter att temperaturen har stigit.

Äldre personer är särskilt utsatta eftersom förmågan att reglera kroppstemperaturen, känna törst och upprätthålla vätskebalansen ofta försämras med åldern. Risken ökar ytterligare för personer med exempelvis hjärt-kärlsjukdom, diabetes, lungsjukdom, demenssjukdom eller psykisk sjukdom. Även vissa läkemedel kan påverka kroppens förmåga att hantera värme.

Regeringen har nu beslutat att ge Folkhälsomyndigheten möjlighet att meddela bindande föreskrifter om högsta inomhustemperatur i behovsbedömda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning. Det innebär en skärpning jämfört med dagens allmänna råd.

Folkhälsomyndighetens nuvarande riktvärde för högsta inomhustemperatur under sommaren är 26 grader. I bostäder och boenden för känsliga personer gäller riktvärdet under hela dygnet. Samtidigt kan värmen stanna kvar i en byggnad under flera dagar efter att utomhustemperaturen har sjunkit.

Marks kommun behöver därför vara förberedd innan nästa längre värmebölja inträffar. Det räcker inte att enbart förlita sig på tillfälliga åtgärder när problemen redan har uppstått. Kommunen behöver känna till vilka fastigheter och boenden som riskerar att bli särskilt varma och vilka investeringar som krävs.

Det kan exempelvis handla om utvändiga solskydd, förbättrad ventilation, värmereflekterande åtgärder, möjlighet till nattvädring, portabla eller fasta kyllösningar och tillgång till svala gemensamma utrymmen. Temperaturerna behöver också kunna mätas och följas i de rum där de boende vistas och sover.

Även verksamheterna behöver ha tydliga rutiner. Personalen måste veta vem som ansvarar för temperaturkontroller och vilka åtgärder som ska vidtas vid värmevarningar. Det behöver finnas förutsättningar att ge de boende extra dryck, tätare tillsyn och individuellt anpassat

stöd. Personalens kunskap och bemanning är därför en viktig del av kommunens värmeberedskap.

Ingen äldre eller person med funktionsnedsättning ska behöva riskera sin hälsa på grund av att det blir farligt varmt i det egna boendet. Ett förebyggande arbete skapar trygghet för de boende, deras anhöriga och kommunens personal.

Liberalerna i Mark yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Marks kommun kartlägger inomhustemperaturerna och risken för övertemperaturer i kommunens särskilda boenden, korttidsboenden, gruppboendestäder och servicebostäder,
- Att kartläggningen ska ligga till grund för en prioriterad och kostnadsberäknad åtgärdsplan för att säkerställa hälsomässigt säkra inomhustemperaturer,
- Att kommunen säkerställer att berörda verksamheter har gemensamma och tydliga rutiner för temperaturmätning, värmevarningar, tillsyn, vätsketillförsel och andra skyddsåtgärder vid höga temperaturer,
- Att kommunstyrelsen årligen, inför sommaren, följer upp beredskapen och redovisar vilka förebyggande och fastighetsrelaterade åtgärder som har genomförts.

Liberalerna i Mark

Genom Maria Aronsson Dahl (L) & Johan Lepp (L)